

Rozwój mowy dziecka

Rodzicu!

Czy wiesz jak mówi Twoje dziecko?

Jakie jest znaczenie mowy w życiu dziecka?

Mowa odgrywa ważną rolę w kontaktach człowieka z ludźmi. Prawidłowy rozwój mowy dziecka wpływa na kształtowanie się jego osobowości. Dzięki rozumieniu mowy dziecko poznaje otaczający świat, dzięki umiejętności mówienia jest w stanie wyrazić swoje uczucia i spostrzeżenia. Każde dziecko chciałoby mówić poprawnie, ponieważ dzieci z wadami wymowy są często narażone na szereg problemów. Skarżą się, że koledzy i koleżanki śmieją się z nich, niekiedy nie chcą się z nimi bawić, czasami przedrzeźniają. Dzieci czują się gorsze od swoich rówieśników, są mniej pewne, zdarza się, iż nie chcą brać udziału w niektórych zabawach.

Dzieci źle mówiące, mimo, że mają dobrą pamięć i szybko się uczą, nie są wybierane do recytacji wierszy i nie mają możliwości osiągnięcia takiego sukcesu jak rówieśnicy. Ponadto niechęć do wypowiadania się na poszczególnych lekcjach sprawia, że obszar niepowodzeń jest coraz większy. Wiele wad wymowy wpływa na powstawanie trudności w czytaniu i pisaniu. Niekiedy dziecko popełnia dużo błędów, ponieważ tak jak mówi, tak pisze. Nie wiadomo, czy w przyszłości, występująca u dziecka wada wymowy nie będzie stanowiła przeszkody w wyborze wymarzonego zawodu.

Dlaczego niektóre dzieci nie mówią poprawnie?

Przyczyną wielu wad wymowy jest wadliwe funkcjonowanie aparatu mownego, np.: nieprawidłowe oddychanie, trudności z wydobywaniem głosu, mała sprawność ruchowa narządów artykulacyjnych, zwłaszcza języka i warg, zaburzony słuch fonetyczny i fonemowy oraz nieprawidłowy wzór do naśladowania w domu, np.: wady wymowy rodziców i opiekunów, naleciałości gwarowe.

Jakie są najczęściej spotykane u dzieci wady wymowy?

Do najczęściej występujących wad wymowy należą: sygmatyzm, czyli tzw. seplenienie, które polega na wadliwej realizacji głosek szumiących [sz, ż, cz, dż], syczących [s, z, c, dz] i ciszących [ś, ź, ć, dź] oraz rotacyzm, czyli tzw. rwanie, które charakteryzuje się niewłaściwym wymawianiem głoski [r]. Zdecydowanie rzadziej występują: mowa bezdźwięczna, czyli nieprawidłowa wymowa głosek dźwięcznych oraz niepoprawna wymowa głosek: [k], [g], [l].

Kim jest logopeda?

Logopeda zajmuje się kształtowaniem mowy. Prowadzi profilaktykę logopedyczną, czyli zapobiega powstawaniu wad wymowy oraz terapię logopedyczną, mającą na celu usunięcie istniejących wad wymowy.

Jak przebiega terapia logopedyczna?

Należy sobie zdawać sprawę, iż zlikwidowanie wady wymowy u dzieci nie następuje podczas jednego spotkania z logopedą. Najczęściej terapia trwa kilka lub kilkanaście miesięcy, a może trwać nawet kilka lat (jeśli u dziecka występuje wiele wad wymowy).

Bardzo dobrze byłoby, gdyby zajęcia odbywały się jeden raz w tygodniu. Konieczna jest dobra współpraca logopedy z rodzicami.

O skuteczności terapii logopedycznej decyduje systematyczność uczęszczania na zajęcia, kontynuacja pracy w domu tzn. ćwiczenie tego, co polecił logopeda. Praca w domu polega najczęściej na ćwiczeniu narządów artykulacyjnych, zwłaszcza języka i warg oraz na utrwalaniu wymowy poszczególnych głosek w sylabach, wyrazach i zdaniach.

Czy zdajesz sobie sprawę z wagi problemu?

Jeśli Twoje dziecko mówi niepoprawnie, to nie jest to tylko problem z mówieniem, ale i z uczeniem się. Zaburzona mowa jest też przyczyną wielu niepowodzeń szkolnych (np.: trudności w czytaniu i pisaniu, zakłócone kontakty z rówieśnikami). Dziecko z wadą wymowy ma zwykle mnóstwo kompleksów i lęków. Tylko Ty, współpracując z logopedą możesz mu pomóc.

Jeśli dziecko nieprawidłowo mówi, czyli:

- zamienia głoski;
- opuszcza głoski na początku i końcu wyrazu;
- zmienia znaczenie wyrazu;
- mowa dziecka jest cicha, niewyraźna;
- występują u dziecka wady narządów artykulacyjnych (zbyt krótkie wędzidełko, za duży język, wady zgryzu, nieprawidłowe uzębienie, rozszczepy podniebienia);
- nie słyszy; wówczas nie należy lekceważyć tych zjawisk, tylko możliwie szybko zgłosić się do logopedy!!!

Wady zgryzu utrwalają wady wymowy, dlatego zgłoś się z dzieckiem do ortodonta, aby skorygował zgryz poprzez odpowiednio dobrany aparat.

PAMIĘTAJ, iż:

- Większość zaburzeń mowy można zlikwidować, bądź złagodzić, jeśli terapia rozpocznie się we wczesnym wieku przedszkolnym.
- Wszelkie zabawy usprawniające język i mięśnie twarzy ułatwią twemu dziecku prawidłowy rozwój wymowy.